

POSLOVNI BILTEN BROJ 12 (16. mart 2021. godine)

Sadržaj

- 1. DOSTAVLJANJE IZVEŠTAJA O UPRAVLJANJU OTPADOM DO 31.MARTA 2021. GODINE**
- 2. DA LI SUPLEMENTI DOBIJENI BEZ NAKNADE PODLEŽU PLAĆANJU UVOZNIH DAŽBINE**
- 3. SPECIFIČNOSTI OGRANKA STRANOГ PRIVREDNOГ DRUŠTVA SA ASPEKTA PRIMENE DRUGIH ZAKONA**
- 4. ZA 2020. GODINU IZNOS OD 2.987.424 DINARA, NEOPOREZIV JE KOD UTVRĐIVANJA GODIŠNJEG POREZA NA DOHODAK GRAĐANA**
- 5.OBAVEZA DOSTAVLJANJA IZVEŠTAJA O ADEKVATNOSTI I FUNKCIONISANJU FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE I IZVEŠTAJA O FUNKCIONISANJU SISTEMA INTERNE REVIZIJE DO 31. MARTA 2021. GODINE**
- 6. OBAVEZE DOSTAVLJANJA IZVEŠTAJA DO 31.MARTA 2021. GODINE ZA AMBALAŽU I AMBALAŽNI OTPAD**

Napomena: Mišljenja koja objavljuje Bilten nisu zvanična mišljenja nadležnih državnih institucija niti Instituta za ekonomsku diplomaciju, već mišljenja autora i dobromernu pomoć usmerena na brže rešavanje vaših konkretnih problema, u skladu sa Zakonom, te ne mogu biti korišćena u sudskoj praksi ili u rešavanju bilo kakvih sporova.

1. DOSTAVLJANJE IZVEŠTAJA O UPRAVLJANJU OTPADOM DO 31.MARTA 2021. GODINE

Uprravljanje otpadom, shodno Zakonu o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/2009, ...95/2018-dr.zak) vrši se na način na koji se obezbeđuje najmanji rizik po ugrožavanje života i zdravlja ljudi i životne sredine. Otpad se razvrstava prema katalogu otpada na opasni i neopasni otpad, pri čemu vlasnik, ili držalač otpada, odnosno operater dužan je da klasifikuje otpad na navedeni način. Podsećamo da postoje tri vrste otpada i to: komunalni, komercijalni i industrijski otpad.

Subjekti nadležni za upravljanje otpadom su: Republika Srbija, Autonomna pokrajina, Jedinica lokalne samouprave, Agencija za zaštitu životne sredine, Stručna organizacija za ispitivanje otpada, nevladine organizacije i organizacije potrošača i drugi organi i organizacije.

Na osnovu Zakona o upravljanju otpadom, Vlada je donela Uredbu o proizvodima koji posle upotrebe postoje posebni tokovi otpada, obrasci dnevne evidencije o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i Godišnjeg izveštaja, o načinu i rokovima dostavljanja izveštaja, obveznicima plaćanja naknade, kriterijumima za obračun, visinu i način obračunavanja i plaćanja naknade („Službeni glasnik RS”, br. 54/2010, ...3/2014).

Izveštaj o upravljanju otpadom na teritoriji Republike Srbije sastavni je deo Izveštaja o stanju životne sredine, i Ministarstvo zaštite životne sredine podnosi ga jedanput godišnje Narodnoj skupštini. Skupština Autonomne pokrajine razmatra Izveštaj o upravljanju otpadom koji joj dostavlja odgovarajući organ, uz napomenu da se Izveštaj dostavlja Ministarstvu zaštite životne sredine i Agenciji za zaštitu životne sredine do **31. marta 2021. godine**, za prethodnu godinu. Jedinica lokalne samouprave na svojoj skupštini razmatra jedanput godišnje Izveštaj, s tim što se Izveštaj o upravljanju otpadom dostavlja Ministarstvu, Agenciji i nadležnom organu Autonomne pokrajine do **31. marta 2021. godine**, za prethodnu godinu.

U skladu sa gore navedenom uredbom, Izveštaj o upravljanju otpadom podnosi :

- Izvoznik, odnosno uvoznik otpada, do **31. marta 2021. godine**, podnosi podatke Ministarstvu zaštite životne sredine o izvršenom izvozu, odnosno uvozu otpada za 2020. godinu;
- Proizvođač ili uvoznik proizvoda, čiji proizvod posle upotrebe postaje opasan otpad, dužan je da taj otpad preuzme posle upotrebe bez naknade troškova i sa njime postupi saglasno navedenom zakonu. Takođe, proizvođač ili uvoznik proizvoda dužan je da vodi evidenciju saglasno Pravilniku o Obrascu dnevne evidencije i Godišnjeg izveštaja o otpadu i uputstvom za njegovo popunjavanje („Službeni glasnik RS”, br. 95/2010), i da dostavi Izveštaj Agenciji za zaštitu životne sredine do **31. marta 2021. godine**.

- Proizvođač, vlasnik ili drugi držalac otpada, vodi i čuva dnevnu evidenciju shodno navedenom pravilniku i dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine Godišnji izveštaj do **31. marta 2021. godine**,
- Operater na deponiji vodi i čuva dokumentaciju i dostavlja Godišnji izveštaj Agenciji za zaštitu životne sredine do **31. marta 2021. godine**,
- Posrednik obavlja poslove posredovanja u prenosu prava i obaveza u vezi sa otpadom za potrebe drugih. Trgovac otpadom je lice koje je otkupilo otpad, a plaćanje se vrši preko računa. Posrednik, odnsno trgovac dužan je da se upiše u registar posrednika u upravljanju otpadom, i isti su dužni da dostave Agenciji za zaštitu životne sredine Godišnji izveštaj do **31. marta 2021. godine**.

Sva napred navedena lica dužni su da vode dnevnu evidenciju u skladu sa donetim pravilnikom, i da čuvaju dokumentaciju i podnete izveštaje **najmanje 5 godina**. Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da čuva originalne izveštaje o upravljanju otpadom **najmanje 25 godina**, a na zahtev nadležnog ministarstva da dostavi podatke do **31. maja tekuće godine**.

2. DA LI SUPLEMENTI DOBIJENI BEZ NAKNADE PODLEŽU PLAĆANJU UVoznih dažbina

Fizičko lice – rezident oslobođeno je od plaćanja uvoznih dažbina saglasno Carinskom zakonu („Službeni glasnik RS”, br. 95/2018, 91/2019-dr.zak. i 144/2020) na pošiljku male vrednosti koje besplatno primi od fizičkog lica iz inostranstva, pod uslovom da ta pošiljka nije komercijalne prirode.

U konkretnom slučaju, kada fizičko lice – rezident primi bez naknade suplemente za jačanje imuniteta (dodaci ishrani) od strane fizičkog lica iz inostranstva, i pod uslovom da je u pitanju povremena pošiljka i da je namenjena za ličnu upotrebu primaoca pošiljke, kao i da se radi o suplementima koji nemaju komercijalni karakter, u tom slučaju takva pošiljka oslobođena je od plaćanja carinskih dažbina.

Pod robom koja nema komercijalni karakter podrazumeva se sledeće :

- da se radi o povremenim pošiljkama,
- da su pošiljke namenjene isključivo ličnoj upotrebi korisnika povlastice ,
- da ne postoji nikakva obaveza plaćanja pošiljaocu robe – nerezidentu od strane primaoca pošiljke – rezidenta,

Međutim, ako se radi o robi, odnosno suplementima za jačanje imuniteta, koja je i ranije dobijana bez naknade, ali u većoj količini, odnosno ne radi se o pošiljci male vrednosti do **70 evra**, tada takva pošiljka podleže plaćanju uvoznih dažbina, odnosno plaćanju carine i PDV-a.

U skladu sa čl. 463. Uredbe o carinskoim postupcima i carinskim formalnostima („Službeni glasnik RS”, br.39/2019), jedinstvena carinska stopa u visini od **10%** može se primeniti na robu iz čl. 264. Carinskog zakona (suplemente za jačanje imuniteta), čija ukupna vrednost **ne prelazi 3.000 evra, u dinarskoj vrednosti**. To podrazumeva da pored carinske stope od **10%** na ocarinjenu robu (suplemente) obračunava se i stopa PDV-a od **20%**.

Kada je u pitanju carinjenje, sve pošiljke imaju isti tretman, nezavisno od operatera koji ih dostavlja, odnosno suplementi za jačanje imuniteta mogu da stignu iz inostranstva od strane fizičkog lica – nerezidenta redovnom poštovom-preko PTT službe, ili pak preko Fedeks-a, UPS-a ili DHL-a.

3. SPECIFIČNOSTI OGRANKA STRANOG PRIVREDNOG DRUŠTVA SA ASPEKTA PRIMENE DRUGIH ZAKONA

U Poslovnom biltenu br.11. pisali smo o osnivanju i poslovanju ogranka stranog privrednog društva sa aspekta primene odredbi Zakona o privrednim društvima i Zakona o deviznom poslovanju, a u ovom broju nastavljamo sa specifičnostima poslovanja ogranka sa aspekta primene velikog broja drugih zakona.

Obaveze ogranka saglasno Zakonu o računovodstvu

Odredbama Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik RS”, nbr.62/2013 i 30/2018) i („Službeni glasnik RS”, br. 73/2019) propisano je da se isti primenjuje i na **ogranak stranog privrednog društva** sa sedištem u inostranstvu, koji obavljaju privrednu delatnost u Republici Srbiji.

Obaveze ogranka saglasno Zakonu o spoljnotrgovinskom poslovanju

Zakonom o spoljnotrgovinskom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br.36/2009, ...89/205-dr.zak.) utvrđeno je da spoljnotrgovinski promet predstavlja promet između domaćih i stranih lica koji se obavlja na osnovu ugovora zaključenih u skladu sa domaćim propisima i međunarodnim ugovorima. Pod domaćim licima podrazumevaju se između ostalih lica i **ogranci stranih privrednih društava** koji su registrovani u Republici Srbiji.

Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju poznaje obavljanje spoljnotrgovinske delatnosti kroz oblik direktnog ulaganja, pri čemu pod direktnim ulaganjem podrazumeva se između ostalog i osnivanje i registracija **ogranka stranog privrednog društva**. Spoljnotrgovinski promet robom je sloboden i **ogranak** stiče pravo i obavlja spoljnotrgovinski promet robom pod jednakim uslovima kao i sva druga domaća lica.

Obaveze ogranka saglasno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica

Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br. 25/2001,153/2020) propisano je da i nerezident Republike Srbije, odnosno privredno društvo koje je osnovano i ima mesto stvarne uprave i kontrole van Republike Srbije, podleže oporezivanju dobiti koju ostvari poslovanjem preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije.

Pod stalnom poslovnom jedinicom shodno navedenom zakonu podrazumeva se i **ogranak stranog privrednog društva**, odnosno njegovo stalno mesto poslovanja preko kojeg nerezident obavlja delatnost.

Nerezident, za dobit ostvarenu poslovanjem svog **ogranka** na teritoriji Republike Srbije je obveznik poreza na dobit i to podrazumeva podnošenje poreskog bilansa za **ogranak** koji vodi poslovne knjige u skladu sa Zakonom o računovodstvu, a u skladu sa Pravilnikom o

sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br. 20/2014,... 159/2020), koji je propisan na Obrascu PB-1-Poreski bilans. Takođe za **ogranak** podnosi se i poreska prijava u skladu sa Pravilnikom o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br.30/205,...159/2020) na Obrascu PDP.

Kada su u pitanju transferne cene, podsećamo da poslovanje **ogranka** sa svojim osnivačem – nerezidentom, podrazumeva preispitivanje poslovanja po osnovu transfernih cena, i ukoliko se utvrdi da je **ogranak** poslovaо sa svojim osnivačem po transfernim cenama, tada je potrebno izvršiti korekciju u poreskom bilansu.

Obaveze ogranka saglasno Zakonu o porezima na imovinu

Zakonom o porezima na imovinu („Službeni glasnik RS”, br. 26/2001,...144/2020) propisano je da je obveznik primene navedenog zakona, između ostalih i **ogranak stranog privrednog društva** koji obavlja privrednu delatnost u Republici Srbiji. **Ogranak** se smatra stalnom poslovnom jedinicом u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica i vodi poslovne knjige u skladu sa Zakonom o računovodstvu, pa saglasno tome je i obveznik poreza na imovinu na nepokretnosti na teritoriji Republike Srbije.

Za svrhu oporezivanja poreza na nasleđe i poklon u pogledu rezidentnosti primenjuju se odredbe Zakona o porezu na dobit pravnih lica, pa kako je **ogranak** stalna poslovna jedinica preko koje posluje nerezident, to je **ogranak** obveznik poreza na nasleđe i poklon.

Kada je u pitanju porez na prenos absolutnih prava, nerezident, odnosno **ogranak** preko koga posluje nerezident i obavlja svoju delatnost u Republici Srbiji je obveznik poreza na prenos absolutnih prava kod prenosa prava intelektualne svojine i to samo za prenos ostvaren na teritoriji Republike Srbije.

Obaveze ogranka saglasno Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji

Na osnovu odredbi Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS”, br. 80/2002,...144/2020) donet je Pravilnik o poreskom identifikacionom broju („Službeni glasnik RS”,br. 57/2003,...44/2018), što podrazumeva da stalna poslovna jedinica, odnosno **ogranak** mora imati poreski identifikacioni broj - PIB.

To znači, da **ogranak stranog privrednog društva** preko koga posluje nerezident u Republici Srbiji dužan je da ima PIB, i isti ima obavezu da podnese prijavu za registraciju na Obrascu PR-1 Poreskoj upravi prema mestu sedišta **ogranka u roku od 5 dana** od dana upisa u registar.

4. ZA 2020. GODINU IZNOS OD 2.987.424 DINARA, NEOPOREZIV JE KOD UTVRĐIVANJA GODIŠNJEG POREZA NA DOHODAK GRAĐANA

Porez na dohodak građana plaćaju fizička lica saglasno odredbama Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS“, br.24/2001.....153/2020), i oporezivanje dohotka građana uređuje se isključivo ovim zakonom.

Neoporezivi iznos za **2020. godinu** iznosi **2.987.424 dinara**, odnosno fizička lica koja su ostvarila dohodak u 2020. godini, a koji je veći od trostrukog iznosa prosečne godišnje zarade po zaposlenom (**995.808 dinara x 3=2.987.424 dinara**) imaju obavezu da podnesu poresku prijavu za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za **2020. godinu**.

Rok za podnošenje poreske prijave nadležnoj Poreskoj upravi je **17. maj 2021. godine** (ponedeljak). Poreska prijava za **2020. godinu**, podnosi se na Obrascu **PPDG-2R**, a ista se može podneti u elektronskom obliku ili u pismenom obliku putem pošte ili pak neposredno. Utvrđeni porez na dohodak građana plaća se **najkasnije 15 dana** od dana dostavljanja rešenja od strane nadležnog poreskog organa.

Već je napred konstatovano da je prosečna godišnja zarada za 2020. godinu iznosi **995.808 dinara** („Službeni glasnik RS“, br.17/2021).

Neoporezivi iznos poreza na dohodak građana za 2020. godinu iznosi **2.987.424 dinara**, odnosno trostruki iznos prosečne godišnje zarade po zaposlenom.

Podsećamo da je, primera radi, neoporezivi iznos poreza na dohodak građana u zadnje tri godine iznosio:

- za 2018. godinu 2.470.644 dinara
- za 2019. godinu 2.729.304 dinara
- za 2020. godinu 2.987.424 dinara

Ukupan iznos dohotka za oporezivanje u **2020. godini**, predstavlja razliku između ostvarenog dohodka i neoporezivog iznosa poreza. Istovremeno, posebno naglašavamo da su lični odbici za poreskog obveznika **398.323 dinara**, odnosno 40% od prosečne godišnje zarade, i oni mogu biti **najviše 50%** dohotka za oporezivanje.

Osim navedenog, odbici za izdržavanog člana porodice iznose **149.371 dinara**, odnosno **15%** od prosečne godišnje zarade. Potrebno je imati u vidu da, ukoliko su dva ili više članova porodice obveznici godišnjeg poreza na dohodak građana, tada shodno navedenom zakonu odbitak za izdržavane članove porodice može ostvariti samo jedan obveznik.

Ukoliko iznos oporezivog dohotka predstavlja šestostruku prosečnu godišnju zaradu (**995.808 x 6**) odnosno iznos od **5.974.848 dinara**, tada se godišnji porez na dohodak građana plaća po stopi od **10%**.

Ukoliko je iznos oporezivog dohotka **veći od šestostruke prosečne godišnje zarade**, odnosno veći je od **5.974.848 dinara**, tada se godišnji porez na dohodak građana plaća po stopi od **10%** na šestostruku prosečnu godišnju zaradu, a na razliku između oporezivog dohotka i iznosa šestostruke prosečne godišnje zarade, porez na dohodak građana plaća se po stopi od **15%**.

5. OBAVEZA DOSTAVLJANJA IZVEŠTAJA O ADEKVATNOSTI I FUNKCIONISANJU FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE I IZVEŠTAJA O FUNKCIONISANJU SISTEMA INTERNE REVIZIJE DO 31. MARTA 2021. GODINE

Korisnici javnih sredstava imaju obavezu da uspostave finansijsko upravljanje i kontrolu i sistem interne revizije, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/ 2009149/2020).

Finansijsko upravljanje i kontrola uspostavlja se procedurama, raznim aktivnostima, politikama i primerima dobre prakse drugih korisnika javnih sredstava, koji treba da omoguće obezbeđivanje i uveravanje da će se ti ciljevi koji su zacrtani i ostvariti.

Ta realizacija ciljeva treba da se ostvari kroz ekonomično, efikasno i efektivno korišćenje sredstava. To praktično podrazumeva sprovođenje delatnosti korisnika javnih sredstava u odgovarajućem kvalitetu, odgovarajućoj količini i po najpovoljnijoj ceni, zatim dobar odnos između postigutih rezultata i predviđenih ciljeva, odnosno postizanje najboljeg odnosa između upotrebljenih sredstava i postignutih rezultata.

Svakako da se pored navedenog, finansijsko upravljanje i kontrola ostvaruje i kroz zaštitu sredstava i informacija, kao i obavljanje delatnosti saglasno pozitivnoj zakonskoj regulativi uz potpuni integritet i realnost finansijskih izveštaja.

U skladu sa Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima i standardima za uspostavljanje, funkcionisanje i izveštavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru („Službeni glasnik RS”, br. 89/2019) rukovodilac korisnika javnih sredstava ima **obavezu da do 31. marta 2021. godine**, sačini za 2020. godinu, **Godišnji izveštaj o adekvatnosti i funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole** i isti dostavi ministru na obrascima koje je utvrdila i objavila na internet stranici Centralna jedinica za harmonizaciju.

Počev od **1. januara 2021. godine**, rukovodilac korisnika javnih sredstava **potpisuje izjavu o internim kontrolama**, kojom potvrđuje nivo usklađenosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u odnosu na međunarodne standarde interne kontrole, a ista je i sastavni deo godišnjeg izveštaja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole.

Internu reviziju korisnici javnih sredstava uspostavljaju i obezbeđuju saglasno Pravilniku o zajedničkim kriterijumima za organizovanje i standardima i metodološkim uputstvima za postupanje i izveštavanje interne revizije u javnom sektoru („Službeni glasnik RS”, br. 99/2011 i 106/2013).

Navedenim pravilnikom propisano je da su rukovodioci korisnika javnih sredstava **dužni su da do 31. marta 2021. godine** izveste ministra finansija o funkcionisanju **sistema interne revizije** za 2020. godinu na obrascima koje je objavila na svojoj internet stranici Centralna jedinica za harmonizaciju.

Izveštavanje se vrši popunjavanjem **upitnika** koji se odnosi na sistem finansijskog upravljanja i kontrole i sistem interne revizije. Podsećamo da je Centralna jedinica za harmonizaciju pustila u rad **aplikaciju** za njihovo elektronsko popunjavanje i dostavljanje, kojoj se može pristupiti preko linka <https://ifkj.mfin.gov.rs>. Takođe korisnici javnih sredstava mogu preuzeti korisničko uputstvo za aplikaciju, kao i kompletne obrasce upitnika i izveštaja za finansijsko upravljanje i kontrolu i internu reviziju.

6. OBAVEZE DOSTAVLJANJA IZVEŠTAJA DO 31.MARTA 2021. GODINE ZA AMBALAŽU I AMBALAŽNI OTPAD

Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu („Službeni glasnik RS”, br. 36/2009 i 95/2018.dr.zak) primenjuje se na uvezenu ambalažu, ambalažu koja se proizvodi, odnosno stavlja u promet i sav ambalažni otpad koji je nastao privrednim aktivnostima na teritoriji Republike Srbije, bez obzira na njegovo poreklo, upotrebu i korišćeni ambalažni materijal. Obaveze koje proizilaze iz zakona su sledeće:

Proizvođač, uvoznik, paker/punilac i isporučilac, dužan je da do **31.marta 2021. godine**, dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine **Izveštaj o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom** u 2020. godini. Navedena lica dostavljaju Izveštaj o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom na **Obrascu 1.** saglasno Pravilniku o obrascima izveštaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 21/2010, 10/2013 i 44/2018-dr.zak), a koji je sastavni deo pravilnika.

Krajnji korisnik koji uvozi ili kupuje ambalažu ili ambalažne sirovine za potrebe sopstvene delatnosti, a nema snabdevača, dužan je da dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine do **31. marta 2021. godine**, **Izveštaj o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom** u 2020. godini. Navedeno lice dostavlja Izveštaj o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom na **Obrascu 1.** u skladu sa Pravilnikom o obrascima izveštaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 21/2010, 10/2013 i 44/2018-dr.zak), a koji je sastavni deo pravilnika.

Operater je lice koje obaveštava javnost i krajnje korisnike o svrsi, ciljevima, načinu i mestu sakupljanja ambalaže, kao i mogućnostima ponovnog iskorišćavanja i reciklaže ambalažnog otpada. Operater je dužan da dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine do **31. marta 2021. godine**, **Izveštaj o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom** na **Obrascu 2.** saglasno Pravilniku o obrascima izveštaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 21/2010, 10/2013 i 44/2018-dr.zak), i da isti dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine.